

**OSNOVNA ŠOLA
I D R I J A**

Telefon: (05) 372 62 00

faks: (05) 377 10 65

osidrija@guest.arnes.si

<http://www.osnovna-sola-idrija.si>

LAPAJNETOVA 50

5280 IDRIJA

Vzgojni načrt

1 UVOD

Z vzgojnim načrtom Osnovna šola Idrija s podružnicama določa načine doseganja in uresničevanja ciljev ter vrednot iz 2. ter 60. č in 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju ZOsn) ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole (vsi zaposleni in učenci) s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Leta 2007 je šola skupaj z učenci in s starši oblikovala vizijo

S prijatelji do znanja.

Vrednote, ki jim sledimo pri uresničevanju vizije, so:
znanje, ustvarjalnost, sodelovanje, druženje, prijateljstvo.

Pravna podlaga

Vzgojni načrt je opredeljen:

- s Konvencijo o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina 1989),
- z Zakonom o financiranju vzgoje in izobraževanja,
- z Zakonom o osnovni šoli.

Izhodišča:

- oblikovanje na podlagi vizije in poslanstva šole,
- vključenost v letni delovni načrt šole,
- način izvajanja kurikula šole,
- sodelovanje in dogovori med strokovnimi delavci šole, učenci in starši.

Vzgojni načrt vsebuje:

- temeljne vrednote in vzgojna načela,
- vzajemno sodelovalni odnos s starši,
- vzgojne dejavnosti (proaktivne oz. preventivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev),
- vzgojne postopke in ukrepe.

2 TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

Temeljne vrednote

- **ZNANJE, VEŠČINE IN SPRETNOSTI**, potrebne za nadaljnje izobraževanje, usposabljanje, uspešno življenje.
- **SODELOVANJE** med šolo, starši in širšo skupnostjo.
- **DELOVNE IN UČNE NAVADE**, s katerimi se razvija pozitiven odnos do dela, natančnost in vztrajnost.
- **SPODBUJANJE PRIJATELJSKIH ODNOSOV** med učenci.
- **SPOŠTOVANJE** do sebe in sočloveka.
- **ODGOVORNOST** do osebne in tuje lastnine, dejanj ter prevzemanje posledic neupoštevanja pravil.
- **DOSLEDNOST** pri vzgoji in izobraževanju ter upoštevanju bontona, pravil in dogovorov.
- **SAMOSTOJNOST** pri doseganju ciljev v skladu s sposobnostmi.
- **STRPNOST** ne glede na spol, raso, vero, socialno-ekonomski status, jezik, primanjkljaje, oviranosti.
- **VARNOST**, vsak ima pravico, da se počuti varnega, in dolžnost, da ne ogroža sebe in drugih ter upošteva pravila in dogovore.
- **STROKOVNOST**, napredovanje zaposlenih v stroki, izobraževanje, argumentacija, izmenjava mnenj in dobrih praks med zaposlenimi in med zaposlenimi ter starši.)
- **ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG**, skrb za zdravje, zdravo prehrano, osebno higieno.

Načela vzgojnega delovanja

- **NAČELO OSEBNEGA ZGLEDA**
Vsakdo je s svojim vedenjem in delovanjem primeren zgled drugim.
- **NAČELO STROKOVNOSTI IN ODGOVORNOSTI**
Zaposleni razumno sprejemajo strokovne odločitve. Za svoja dejanja so odgovorni vsi vpleteni.
- **NAČELO UPOŠTEVANJA ENAKIH MOŽNOSTI IN RAZLIČNOSTI MED OTROKI**
Vsi učenci imajo enake možnosti. Vsak učenec ima ustrezne oblike obravnave in vključevanja ob upoštevanju njegovih posebnosti.
- **NAČELO OMOGOČANJA AKTIVNEGA SODELOVANJA UČENCEV**
Ustvarjamo okolje, kjer omogočamo razvoj učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi, interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe.
- **NAČELO PROAKTIVNEGA IN PREVENTIVNEGA DELOVANJA**
Soustvarjamo pogoje za varno, prijetno, sproščeno in delovno vzdušje. Pomembno k temu prispevajo organizacija, vodenje in upravljanje šole.
- **NAČELO SODELOVANJA S STARŠI IN USKLAJENOSTI PRISTOPA ŠOLE IN STARŠEV**
Šola in starši ob različnih priložnostih razvijajo partnerstvo, medsebojno zaupanje in sodelovanje.
- **NAČELO ZDRUŽEVANJA PRAVIC, ODGOVORNOSTI IN PRAVIL**
Šola vzgaja v duhu medsebojnega spoštovanja pravic in oblikuje pravila skupnega življenja, izhajajoč iz pravic in dolžnosti.
- **NAČELO VZPODBUJANJA SAMONADZORA IN SAMODISCIPLINE**
Pomemben del vzgoje je tudi nenehna krepitev samostojnosti in odgovornosti učencev. Učitelji podajajo učencem smernice o primernem vedenju.

3 SODELOVANJE S STARŠI

Strokovni delavci šole, učenci in starši razvijamo sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujemo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, pri preventivnih vzgojnih dejavnostih, svetovanju in usmerjanju v skladu s pristojnostmi.

Šola s starši sodeluje tako pri doseganju učno-vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav otrok.

Oblike sodelovanja so sledeče:

- roditeljski sestanki,
- govorilne ure,
- svet staršev, svet šole, šolski sklad,
- predavanja in delavnice,
- sprotno medsebojno obveščanje,
- različne dejavnosti šole.

Za otrokov razvoj in učno delo je potrebno, da se starši redno udeležujejo vseh organiziranih oblik sodelovanja s starši. Staršem smo na voljo vsi strokovni delavci, ne le razrednik. Kvalitetno komunikacijo spodbujamo tudi tako, da imajo starši možnost komuniciranja tudi z učitelji posameznih učnih predmetov, učitelji podaljšanega bivanja, izvajalci dodatne strokovne pomoči, s šolsko svetovalno službo, z vodstvom šole. Staršem sproti posredujemo zanje pomembne informacije.

Šola spodbuja neformalne oblike sodelovanja (srečanja s starši, priložnostni pogovori s starši, izražanje mnenj staršev) ter jih vabimo k udeležbi na različna predavanja in prireditve.

Od staršev pričakujemo aktivno sodelovanje pri razreševanju otrokove problematike. Redno kakovostno sodelovanje šole in staršev je temelj učinkovitega vzgojnega delovanja šole.

Starši imajo možnost, da preko svojega predstavnika v svetu staršev posredujejo pobude, pohvale, predloge svetu staršev in svetu zavoda.

4 VZGOJNE DEJAVNOSTI

• PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Šolsko delo in življenje je organizirano tako, da se v šoli počutimo varno, smo pri delu zavzeti in ustvarjalni. Prevzemamo odgovornost za svoje vedenje in upoštevamo omejitve, določene s šolskim redom, pravili šole in posebnimi dogovori. Proaktivne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo sprejete in uspešne. Učencem omogočajo zadovoljevati temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe. Krepijo in spodbujajo primerno vedenje učencev, usmerjajo pozornost na pozitivno vedenje in razvijajo pozitivne odnose med učitelji in učenci. Preventivne dejavnosti šoli omogočajo, da oblikuje varno šolsko okolje, varne točke, kamor se učenec lahko zateče po pomoč. Temeljijo na vzajemnem spoštovanju, visokih pričakovanjih in odgovornemu ravnanju.

• SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, tudi njihovim staršem ter učiteljem in strokovnim delavcem. Svetovanje zajema širok spekter različnih oblik ter vsebin svetovanja in usmerjanja: učna problematika, vedenjska problematika, osebne težave, reševanje medvrstniških težav in sporov, razreševanje navzkrižnih mnenj med učenci in učitelji; med učitelji in starši; reševanje različnih drugih stisk; pomoč in svetovanje pri dvomih, dilemah.

Svetovanje izvajamo pri vsakodnevni dejavnosti učencev. Ti lahko poiščejo pomoč odrasle osebe na šoli pri osebnih težavah, dvomih in nejasnostih. Svetovanje in usmerjanje lahko poteka v času šolske obveznosti ali v času izven pouka. Svetovanje in usmerjanje se izvaja pri reševanju težav, ki so posledica nespoštovanja dogovorjenih (šolskih) pravil.

Svetovanje in usmerjanje se v šoli uporablja tudi kot preventivna dejavnost. Učenec se s svetovanjem in usmerjanjem nauči:

- oblikovanja ciljev in strategij za njihovo uresničevanje,
- organiziranja dela (šolskega, prostocasnega) za večjo učinkovitost in uspešnost,
- spremljanja in vrednotenja svoje uspešnosti,
- razmišljanja, presojanja in ozaveščanja svojega vedenja in ravnanja drugih ljudi,
- prevzemanja odgovornosti in sprejemanja posledic svojih dejanj,
- vživljanja v druge,
- sprejemanja različnosti,
- opazovanja lastnih občutij, razmišljanja in vedenja,
- razumevanja vzrokov neustreznega vedenja sebe in drugih,
- reševanja problemov in sporov,
- primerne ravnanja s svojimi čustvi (razvoj čustvene inteligence),
- razvijanja realne in pozitivne samopodobe ter spoštovanja,
- poiskati pomoč v stiski.

• POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Priznanja, pohvale in nagrade pri učencih spodbujajo osebni napredek, zgledno vedenje in uspešno šolsko delo.

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade, ki jih predlagajo:

- učenci,
- oddelčne skupnosti in skupnost učencev šole,
- razredniki,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj,
- starši.

5 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni postopki in ukrepi so za učence vnaprej znane neprijetne posledice, ki nastopijo, kadar kršijo pravila ali dogovore.

V primeru kakršnekoli vrste nasilja šola ravna po Protokolu ob zaznavi in za obravnavo nasilja v VIZ.

Pogovor in spremljanje učenca

Pogovor z učencem je temeljni postopek, v katerem učenec enakovredno sodeluje. V pogovor se lahko vključijo delavec šole, ki je bil ob dogodku prisoten, razrednik, starši in šolska svetovalna služba ter ravnatelj.

Restitucija - možnost poravnave škode

Restitucija je oblika vzgojnega postopka. Učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno, etično, psihološko in socialno škodo drugemu, skupini ali šoli, omogoča, da to popravi. V postopku ukrepi niso vnaprej določeni, smiselno so povezani s povzročeno škodo. Povzročitelj se mora potruditi, da poišče rešitev, ki je izvedljiva in popravlja storjeno škodo. Pri učencu spodbuja konstruktivno vedenje, ker ni kaznovalca in kazni, sooči se s posledicami svojega ravnanja in sprejme odgovornost zanj. Restitucija se nikoli ne izvaja pod prisilo.

Mediacija

Mediacija je postopek, v katerem se osebe v sporu ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, si izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušajo najti rešitev, ki bo ustrezala vsem udeležencem spora. Proces vodi mediator, ki je nepristranski in s posebnimi strategijami in tehnikami usmerja ter vodi proces, ki je zaupen. Mediator mora biti ustrezno strokovno usposobljen.

V primeru kakršnekoli oblike nasilja mediacija ni primeren ukrep. Povzročitelja in žrtev se v nobene primeru ne sooča. Razgovori potekajo ločeno.

Vzgojni ukrep

Učencu se skladno s kršitvijo izreče vzgojni ukrep. Ob tem se oblikuje individualni načrt, pri katerem sodelujejo razrednik, učenec, starši, šolska svetovalna služba.

Vzgojni opomin

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole ter kadar predhodne vzgojne dejavnosti oziroma ukrepi niso dosegli namena ali če zavrača dejavnosti, določene pri vzgojnem ukrepu.

Šola lahko učencu v šolskem letu izreče tri opomine, nato sledi prešolanje.

6 SPREMLJANJE IN IZVAJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt izvajajo in spremljajo strokovni delavci šole, starši in učenci. O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole.

7 SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

Vzgojni načrt OŠ Idrija je bil obravnavan in sprejet na seji Sveta zavoda OŠ Idrija 23. 11. 2022.

Številka: 6006-9/2022-1

Vesna Miklavčič,
predsednica sveta zavoda

Ivica Vončina,
ravnateljica